

Vapaa sivistystyö (tulosalue)

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vapaa sivistystyön tulosalueen tehtävänä on ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, jolla ylläpidetään ja edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta. Tulosalueen palvelut tukevat yhteisöllisyyden muodostumista ja luovat edellytyksiä monipuoliselle kansalaistoiminnalle, sekä antavat mahdollisuuksia omaehtoiseen ja elinikäiseen oppimiseen, tiedon saantiin ja osaamisen kehittämiseen.

Kansalaisopisto (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kansalaisopisto on merkittävä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjä, joka tarjoaa kunnan alueella mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja harrastamiselle. Opiskelu kansalaisopistossa on tutkintoon johtamatonta ja tähtää opiskelijan monipuoliseen kehittymiseen, elinikäiseen oppimiseen, hyvinvointiin ja kansalaisaktiivisuuteen.

Toiminnan painopistealueet 2023–2025

Tulevina vuosia pyritään edelleen kehittämään yhteistoimintaa muiden oppilaitosten kanssa sekä etäopetusmahdollisuuksia.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Kansalaisopistossa aloitti keväällä 2023 uusi koulutussuunnittelija, jonka seurauksena opiston opetustunnit ja käyttäjämäärät lisääntyivät merkittävästi verrattuna edelliseen vuoteen.

Kirjastopalvelut (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kirjastopalvelut tukevat kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja muiden kirjastonkäyttäjien tiedonsaantia, osaamista, hyvinvointia ja viihtymistä elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti. Asiakkaiden käyttöön hankitaan ajantasaista, laadukasta ja monipuolista aineistoa.

Toiminnan painopistealueet 2023–2025

Lasten ja nuorten lukuharrastusta kehitetään aktiivisesti yhdessä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa. Alueellisessa yhteistyössä keskitytään henkilökunnan digiosaamisen kehittämiseen ja sen seurantaan. Omatoimikirjaston markkinointiin ja käyttökoulutukseen panostetaan aktiivisesti.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Kirjastossa toteutettiin keväällä 2023 hanke ”Oppia ikä kaikki”, jonka tarkoituksena oli tehdä kirjastoa tunnetuksi kuntalaisille. Hankkeeseen kuului mm. kirjaston esittelyä, kirjavinkkausta aikuisille sekä piirustuskilpailu lapsille. Osana hanketta kirjasto liittyi mukaan Arjen olohuone -toimintaan, mikä jäi myös pysyväksi osaksi kirjaston työtä.

Vapaa-aikapalvelut (tulosityksikkö)

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää liikunta-, nuoris- ja kulttuuripalveluja kuntalaisille.

Toiminnan painopistealueet 2023–2025

Kunnassa aloittaa vuoden 2023 alusta hyvinvointikoordinaattori, jonka yhtenä tehtävä on seurata alusta toimintansa aloittavan hyvinvointialueen tuomia haasteita ja vastata niihin. Nuorisotyöpuolella valmistellaan suunnitteilla olevaa kansainvälistä yhteistyötä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuonna 2022 alkanut koulunuorisotyön hanke jatkui syksyllä 2023. Rautjärven kunnan kanssa yhteinen etsivän nuorisotyön kanssa tehtävä yhteistyö päättyi vuoden 2023 lopussa. Tämän takia etsivässä nuorisotyössä aloitti uusi vakituinen työntekijä vuodenvaihteessa. Nuorisotoimi kävi yhdessä Rautjärven nuorisotoimen ja kuntien nuorten kanssa kesällä 2023 Espanjassa Erasmus-vaihdossa. Nuorisotapahtumia oli kaikkineen 210 ja kävijäkertoja niissä oli yhteensä 3544.

Kesällä kunnassa käynnistyi ensimmäinen Parikkala-viikko. Lisäksi syksyllä 2023 alkoi kolmen kunnan yhteinen Plan B-työllistämishanke. Kunnassa alkoivat myös ensimmäistä kertaa Suomen harrastamisen mallin kerhot, joihin kaikkineen osallistui 55 perusopetuksen oppilasta.

Hankkeet

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aika-taulu	Koko-nais-budjetti €/hanke	Kunnan osuus € / %	Toteutuminen
Oppia ikä kaikki – lukuharrastuksen hyödyt esiin ja kirjasto tutuksi	AVI: lukutaidon edistämisen	1.9. 2022-31.12. 2023	6 735 €	1 735 € / 23,76 %	100 %

Plan B-hanke, kolmen kunnan yhteinen työllistämis- ja koulutushanke.	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF, EU)	1.11. 2023 - 30.6. 2026	188 461 €	37 695 / 20 % (Parikkalan osuus on 12 565 €)	2,34 %
Kansainvälinen nuorisovaihtoprojekti	Erasmus	2.1. 2023 - 31.12. 2023	14 000 €	0 %	93,44 %
Koulunuorisotyön jatkohanke	AVI: koulunuorisotyön juurruttaminen koulun toimintakulttuurin osaksi	1.9.2023 - 31.12. 2024	37 500 €	7500 € / 20 %	15,91 %
Päiväleiritoiminta	AVI: päiväleirien järjestäminen kesäkaudelle.	1.6. 2022 - 31.5. 2023	5 480 €	2 812 € / 51,31 %	100 %
Parikkalan parhaaksi, harrastamisen tueksi	AVI: harrastamisen mallin kerhojen käynnistäminen Parikkalassa	1.5. 2023 - 31.5. 2024	40 000 €	10 000 € / 25 %	29,76 %
Green culture 2023 - nuorisovaihto Espanjaan yhdessä Rautjärven kanssa	Erasmus: Vihereään siirtymään kansainvälisen vaihdon avulla	1.6. 2023 - 31.12. 2024	24 046 €	1 396 € / 5,81 %	100 %

Vapaa sivistystyö -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat tavoitteet 2023	Mittari/seurantatapa	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kirjastopalvelujen saavutettavuus lisääntyy omatoimikirjaston myötä	oma seuranta	aukiolotuntien määrä kaksinker- taistuu vuoteen 2021 verrattuna	toteutunut: v. 2021 aukiolotunteja 3710, v. 2023 aukiolotunteja 10654

Kansalaisopiston opiskelijamäärän nostaminen	Hellewi-tilastot	Kymmenen prosentin lisäys vuoteen 2021	Vuonna 2021 osallistujia oli 706, vuonna 2022 714 ja vuonna 2023 osallistujia oli 900.
--	------------------	--	--

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot-%
kulttuuritilaisuudet	11	25	22	- 3	88,0 %
nuorisotilaisuudet	179	170	210	40	123,5 %
liikuntatilaisuudet	321	400	324	- 76	81,0 %
kansalaisopiston opetustunnit	3 696	3800	4397	+ 597	115,7 %
kansalaisopiston opiskelijamäärä	706	900	900	0	100,0 %
netto €/ opetustunti	79,3	44,46	59,93	15,47	134,8 %
netto €/opiskelija	289,73	188,81	292,77	103,96	155,1 %
kirjaston lainausmäärä/as.	10,6	10,6	11,0	+ 0,4	103,7 %

Talous

	TP 2022	TA 2023	TA- muutos	Muutettu TA 2023	TP 2023	Tot%
Toimintatuotot	195 978	103 790		103 790	194 168	187,1
Toimintakulut	-1 058 508	-1 055 048		-1 055 048	-1 188 454	112,6
Toimintakate	-862 530	-951 528		-951 528	-994 286	104,5

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Hankkeiden tuotot ylittivät merkittävästi talousarvion, mutta samoin henkilöstökulut sekä kansalaisopistossa että kirjastotoimessa.